

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA

Excellent advertising medium.

ST. 69. NO. 69.

CLEVELAND, OTOREK 27. AVGUSTA 1912

LETNIK V.

Mestne novice.

Kratki dnevi so odločeni, da odidete na bojišče kot ena armada in volite tam v svojo korist.

REGISTRIRANJE.

—Čas poteka, vedno bolj se približujejo dnevi, ko se bo odločilo, ali bo država Ohio še v nazadnjaških vrstah ali bo šla naprej po poti napredka. Odločilo se bo, ali imajo kapitalisti še pravico delati z delavcem kot dosedaj ali postane delavec spoštovana glava v človeški družbi. Odločilo se bo, ali dobi uboga udova in njeni otroci kaj denarja od pobitega moža, ali ostane še zanaprej v revščini in siromaštvu. Slo se bo pri teh volitvah za največjo korist delavca, in če bodejo volitve, zmagosno za delavca, tedaj se bo nehalo tudi pol njih trpljenja in bridkosti. Volitve, kakor se bodejo vršile 3. septembra v Ohio, takih volitev niso imeli nikjer prej na svetu. Država Ohio koraka v tem oziru preva med drugimi. Toda te volitve imajo svoje velike nasprotnike. Kdo so ti sovražniki, ki se borijo, da bi ustavne točke 3. septembra ne bile sprejete? Vsi kapitalisti, največji delavski sovražniki, goljufivi kriminalni advokati, vsa strast in zloba zločincev v človeški družbi, vsi ti so se zarotili, da delavci volitve propadajo, da se delavec ne sme zbuditi iz svojega spanja, da naj živi naprej, kakor je dosedaj živel. Toda moti se ta stara garda, če misli, da bo šla preko delavca na zmago. Dovolj so danes podučeni širom države, da bodejo korakali vsi napredniki in zavodni državljani na volišče ter tam oddali svoj glas v največjo lastno korist in za druge rodove. Ali morete ostati mrtvi in brezbržni ko se gre vendar za vašo bodočnost, za vaše žene in otroke, za vaše trpljenje, za rane in za vašo smrt? Ne, vi morate na volišče, ker če ne greste, niste vredni, da imate papirje. Ne pozabite pa, da brez registriranja ne morete voliti. Registrirati se morate v torek od devetih do polenajstih dopoldne, od treh do devetih zvečer. Registrira se samo na City Hall, Room 117. Kdor je volil lansko leto meseca novembra ali letoš meseca maja, temu ni treba registracije. Kdor tedaj ni volil, ali kdor je zadnje čase papir dobil, ta se mora registrirati, če hoče voliti 3. septembra.

—V petek, 30. avgusta je zaključek velike kampanje za volitve. Seja Slovenskega političnega kluba se vrši ta večer v Erdinovi dvorani ob 8. zvečer. Mesto je odposlalo za ta večer več izvršnih govornikov k Slovenskemu Političnemu klubu, ki bodejo govorili v prid novih postav. Zupan Baker je obljubil, da pride. Njegovo besedo že imamo. Slovenski državljani, napolnite ta večer dvorano, pokazite koliko vas je, skrbite, da pridejo vsi, katerim je kaj mar njih obstanek. Govorniki bodejo najboljši, kar jih premore mestna organizacija.

—V Cleveland je prišel nov avstrijski pod-konzul. To pot je avstrijska vlada zbrala pravega moža. Slovenec, domačin iz Škofje Loke je dobil to mesto. Novi podkonzul se imenuje dr. Viktor Krenner in bo znan več rojakom, ker njegov oče je v Škofjeloki znan tovarnar. Tako se bodejo rojaki, ki imajo kaj opravka na konzulatu, lahko tam pomenili v domačem jeziku. —V nedeljo so igrali baseball v Nottinghamu, in sicer člani društva Ž. M. B. in člani društva "Edinost". Zmagalo je društvo "Edinost", ki je dobilo 27 točk dočim je dr. Ž. M. B. dobilo 7 točk. Izvrstno je igral žogo Fr. Kovačič od dr. Edinost. Dobra sta bila tudi "catcher" L. Zupančič in prvi "baseman" J. Perko.

—Poročali smo zadnjič, kako je prišel neki lump v Kalanovo gostilno in naročil zganjajo, kakor je položil \$20 na barto. Slo se je za predzno skovano tatvino Kalanovega denarja, kar se pa popovom ni posrečilo. V petek zvečer se je pa zopet oglašil eden izmed lumpov v gostilni. Najbrž je prišel po "pozabljeni" cekin. Kalan ga je takoj spoznal ter z revolverjem prisilil, da je obsedel v salonu. Medtem sta pa bila zunaj dva druga viteza svedra, in rojak A. Ambrožič ju je videl, kako je eden drugemu dajal revolver v roke, naker je oni z revolverjem stopil v salonu, Anton Ambrožič pa za njim. Tu so padli čez ozmovača, ga razorožili in poklicali policijo. Natenkrat je bilo vse polno detektivov na licu mesta, a lumpe katere so prišli, so se peljali v pržon. Kalanu na policijski postaji častitali, ker ima tako dober talent za detektiva. Da je bilo delovanje te svojate v okraju med 60. in 62. cesto zelo veliko, nam pričajo sledenji poizkusi v lomi. Vlomili so pri Jos. Zeletu, nič odnesli, dvakrat poskušali priti v trgovino Fr. Černeta in pred nedavnim časom je bilo tudi v lekarni na vogalu 61. ceste vlomljeno. Mogoče bo zdaj mir.

—Sodnik Collister je odločil, da onih 600 kandidatov za državljane, ki bi morali sedaj dobiti državljske papirje, slednjih ne more dobiti. To so vsi oni, ki so vložili svoje prošnje na Common Pleas sodnišji. Kdor je vložil prošnjo na pošti, bo vsak dobil papir. Prošnje je zavrgel radi tega, ker je sodniški pisar pozabil napisati imena na posebno tablo in javno razobestiti ta imena. Postava pravi, da morajo biti imena vseh prosilcev 90 dni javno razobesena. Ker se pa to ni storilo, bodejo dobili ti kandidati svoje papirje šele okoli božiča. Torej bo v Clevelandu 600 volivcev za predsednika manj, kakor se je pričakovalo.

—Po mestu kar mrgoli kolek torjev za novo bolnišnico za otroke. Ustanovil se je poseben odbor, ki si je postavil v program, da mora tekom dveh tednov nabirati en milijon dolarjev v Clevelandu za bolnišnico. Sedaj so nabirali že en teden in nabrali \$300.000. Potrebneje še \$700.000. En sam dobrotnik je dal \$10.000, pa ni hotel povedati svojega imena. Rockefeller da \$50.000, če ljudje naberejo \$950.000.

—Mestni odbornik Phal bo vložil v mestnem svetu predlog, da se ne bo moglo zidati na nobeni cesti hiše, če cesta nima kanala.

—Premog je danes zelo drag, in vsak družinski oče je vesel, če ga more kupiti za \$6.00 tona. Kdo bi si popisal veselje Mr. Atwooda, na 3193 W. 98th St. ko je prišel v četrtek k njemu neki dobro oble-

oče je v Škofjeloki znan tovarnar. Tako se bodejo rojaki, ki imajo kaj opravka na konzulatu, lahko tam pomenili v domačem jeziku. —V nedeljo so igrali baseball v Nottinghamu, in sicer člani društva Ž. M. B. in člani društva "Edinost". Zmagalo je društvo "Edinost", ki je dobilo 27 točk dočim je dr. Ž. M. B. dobilo 7 točk. Izvrstno je igral žogo Fr. Kovačič od dr. Edinost. Dobra sta bila tudi "catcher" L. Zupančič in prvi "baseman" J. Perko.

—Poročali smo zadnjič, kako je prišel neki lump v Kalanovo gostilno in naročil zganjajo, kakor je položil \$20 na barto. Slo se je za predzno skovano tatvino Kalanovega denarja, kar se pa popovom ni posrečilo. V petek zvečer se je pa zopet oglašil eden izmed lumpov v gostilni. Najbrž je prišel po "pozabljeni" cekin. Kalan ga je takoj spoznal ter z revolverjem prisilil, da je obsedel v salonu. Medtem sta pa bila zunaj dva druga viteza svedra, in rojak A. Ambrožič ju je videl, kako je eden drugemu dajal revolver v roke, naker je oni z revolverjem stopil v salonu, Anton Ambrožič pa za njim. Tu so padli čez ozmovača, ga razorožili in poklicali policijo. Natenkrat je bilo vse polno detektivov na licu mesta, a lumpe katere so prišli, so se peljali v pržon. Kalanu na policijski postaji častitali, ker ima tako dober talent za detektiva. Da je bilo delovanje te svojate v okraju med 60. in 62. cesto zelo veliko, nam pričajo sledenji poizkusi v lomi. Vlomili so pri Jos. Zeletu, nič odnesli, dvakrat poskušali priti v trgovino Fr. Černeta in pred nedavnim časom je bilo tudi v lekarni na vogalu 61. ceste vlomljeno. Mogoče bo zdaj mir.

—Sodnik Collister je odločil, da onih 600 kandidatov za državljane, ki bi morali sedaj dobiti državljske papirje, slednjih ne more dobiti. To so vsi oni, ki so vložili svoje prošnje na Common Pleas sodnišji. Kdor je vložil prošnjo na pošti, bo vsak dobil papir. Prošnje je zavrgel radi tega, ker je sodniški pisar pozabil napisati imena na posebno tablo in javno razobestiti ta imena. Postava pravi, da morajo biti imena vseh prosilcev 90 dni javno razobesena. Ker se pa to ni storilo, bodejo dobili ti kandidati svoje papirje šele okoli božiča. Torej bo v Clevelandu 600 volivcev za predsednika manj, kakor se je pričakovalo.

—Po mestu kar mrgoli kolek torjev za novo bolnišnico za otroke. Ustanovil se je poseben odbor, ki si je postavil v program, da mora tekom dveh tednov nabirati en milijon dolarjev v Clevelandu za bolnišnico. Sedaj so nabirali že en teden in nabrali \$300.000. Potrebneje še \$700.000. En sam dobrotnik je dal \$10.000, pa ni hotel povedati svojega imena. Rockefeller da \$50.000, če ljudje naberejo \$950.000.

—Mestni odbornik Phal bo vložil v mestnem svetu predlog, da se ne bo moglo zidati na nobeni cesti hiše, če cesta nima kanala.

—Premog je danes zelo drag, in vsak družinski oče je vesel, če ga more kupiti za \$6.00 tona. Kdo bi si popisal veselje Mr. Atwooda, na 3193 W. 98th St. ko je prišel v četrtek k njemu neki dobro oble-

Proti Italijanem.

Avstrijska vlada je zalotila v Poli več iredentičnih družtev, katere je vse razpustila.

CRNOGORCI.

Dunaj, 26. avgusta. Avstrijska vlada je nastopila z vso silo proti raznim laškim družtvom, ki so se zadnje čase posebno na jugu razprostirala. Najhuje so ti "neodrešenci" delovali v vojni luki Pola. Osem italijanskih družtev je bilo v Poli razpuščenih, potem ko so se vršile hišne preiskave v raznih hišah sumljivih ljudi. Zapolnili so veliko cirkularjev, v katerih se je javno pozivalo na odpad od Avstrije.

Belgrad, Srbija, 26. avgusta. Turki so napadli neko srbsko vas ob meji in tam poklali več prebivalcev. Srbsko ljudstvo je zelo vznemirjeno in pred kraljevo palačo se je v nedeljo zbralo nad 10.000, ki so zahtevali od kralja, da napove Turkom vojsko. Turška vlada ni bila nobene kontrole nad svojimi vojniki, ki plenijo poljubno po mejah. Črnogorski narod je skoro ves v orožju, in vrše se neprestani boji.

Petrograd, 26. avg. Tukaj je umrl ustanovnik in glavni urednik ruskega lista "Novoje Vremja", Aleksij Serrigevič Suvarin. Star je bil 78 let.

London, 25. avg. Tu se je vršil pogreb načelnika Salvation Army, ki je pretečeni teden umrl. 27.000 delavcev je korakalo za njegovo krsto, kar kaže, da je bil pri delavcih jako priljubljen.

Pozor, Kansas City, Kans.

Naš novi in edini pooblaščen zastopnik v tem mestu je Peter Schneller, 613 No. 4th Street. On je upravičen pobirati naročnino in opravljati vse take posle ki so v zvezi z našo tiskarno. Druzega zastopnika v tem mestu nimamo.

Iz Chicage, Ill.

Cenjeno uredništvo. Naznanjamo, da smo 3. avgusta ustanovili "Slovenski Delavski Sokol", ki prav dobro napreduje s člani, kakor tudi s telovadbo. Seje se vrše vsak prvi četrtek v mesecu v dvorani 1438 W. 18th St. Telovadne vaje se pa vrše vsako sredo in petek v tednu v isti dvorani. Vabimo torej vse chicške Slovence in Slovenke, da pristopijo k tem društvu in pa da se udeležijo prve veselice in javne telovadbe, ki se vrši 3. novembra v Narodni dvorani. Vsem ključem Nazdar. J. Polensek taj.

Čen človek in mu obljubil, da mu pripelje tri tone premoga za \$15.00, kateri denar pa seveda temu dobrotniku najraje je okoli vratu padel in z veseljem je takoj odšel \$15.00 za premog. Toda Atwood je zamzel čakal na premog. V glavi se mu je posvetilo, da je šel na lim, radi česar je vso stvar naznanil policiji.

—L. Spehek opozarja vse Slov. Sokole, da naj vsak še enkrat dobro pogleda svoj krov, da vidi če ima tudi pravo njegovo zurko. Prošen je oni brat, ki nima svoje zurke, da jo prinese v naše uredništvo ter tu dobi svojo pravo.

—L. Spehek opozarja vse Slov. Sokole, da naj vsak še enkrat dobro pogleda svoj krov, da vidi če ima tudi pravo njegovo zurko. Prošen je oni brat, ki nima svoje zurke, da jo prinese v naše uredništvo ter tu dobi svojo pravo.

Zalosten konec.

Republikanci so vsi obupani in nimajo nobenega upanja več, da bi imeli v kongresu še kdaj večino.

STARA GARDA.

Washington, 26. avgusta. Vse zgleda danes tako, kot da v prihodnjem zasedanju kongresa republikanske mašine ne bo kaj šele večine. Kar bo bivših republikancev, se ne bodejo več nazivali s tem imenom, pač pa se bodejo pridružili Rooseveltovi napredni stranki. Eden za drugim izmed stare garde se odpovedujejo svojim častem in svojim mandatom. Nihče ne bo kandidiral za zopetno volitev, ker dobro vedo, da bodejo volivci nad njimi peli mrtvaške pesni. Stari republikanci so sprevideli, da se ne morejo upirati demokraciji in posebno še Rooseveltu ne. V New Yorku že sedaj prerokujejo, da ne bo zvoljen niti en sam Taftov prirazenec, pač pa bo imel Roosevelt samo v tej državi 150.000 glasov večine. Mnogo demokratov bo volilo z Rooseveltom.

Taft se poda takoj potem, ko je kongres zaključen, na počitnice v Beverly, Mass. Tam ostane nekaj tednov, potem se poda na potovanje po celi Ameriki, da govori politične govore sebi v prid. Taft je prav trdo prepričan, da je Roosevelt velik zapeljivec ljudstva ali demagog, ter da ne more dobiti večine pri volitvah. Da pa temu ni tako, nam pričajo skoro vsak mesec volitve, ki se vršijo v raznih državah. V Kansas, kjer so bile primarne volitve, so prodrli vsi Rooseveltovi kandidati. V Vermontu so se vršile volitve, in tudi en Taftovec ni postal kandidat. Tako se je zgodilo doslej že v vseh državah, kjer so ljudje volili.

Sovražniki Roosevelta ne mirneje. Sedaj so začeli trdit, da je za časa svojega predsedništva vzel denar od petrolejnega trusta, da bi bil lažje zvoljen. Roosevelt se je izjavil, da to je vse skupaj velika laž in hujskanje njegovih nasprotnikov, ki ga hočejo uničiti. Sam predsednik petrolejnega trusta, John D. Archbold se je izjavil, da je v resnici plačal za Roosevelt \$125.000, da postane predsednik. Roosevelt je sedaj rekel, naj ga pokliče na odgovor, da bo on natančno razložil koliko je na tem resnice. Predsednik petrolejnega trusta Archbold se je pa tega tako ustrašil, da je pred Rooseveltom pobegnil v Evropo. Roosevelt ga sedaj psuje s strahopetcem, ki se boji resnice.

Nove bojne ladije.

London, 26. avgusta. Anglija je sklenila graditi še večje vojne ladije. Imele bodejo 14 palčne topove in zgornji krov bo tako delan, da bo lahko nosil topove, ki bodejo streljali navzgor proti morebitnim zrakoplovom.

40 žensk ustreljenih.

Washington, 26. avgusta. Ameriški konzul iz Managoe poroča, da je bilo v bitki v bližini tega mesta ustreljenih 40 žensk, ki so pomagale moškim pri streljanju. Mnogo so jih pripeljali v bolnišnice.

—L. Spehek opozarja vse Slov. Sokole, da naj vsak še enkrat dobro pogleda svoj krov, da vidi če ima tudi pravo njegovo zurko. Prošen je oni brat, ki nima svoje zurke, da jo prinese v naše uredništvo ter tu dobi svojo pravo.

Dopisi.

Napredovanje Slovencev v Coloradi, posebno v Pueblo, Colo. Razna poročila iz slovenskih naselbin.

NESREČE.

Pueblo, Colo., 25. avgusta. Cenjeno uredništvo. V zadnjem dopisu sem naredil malo napako. Poročal sem, da se je rojak Fred Judnič smrtno ponesrečil. Res je, da se je ta rojak ponesrečil v tujakšnji "žični", sedaj se nahaja v Minequa bolnišnici, toda zdravje se mu polagoma vrača, kar mu vsi želimo.

Bela smrtna žena, ki vedno zahteva svoje žrtve med nami, je tudi vzela življenje rojakinji Mariji Kralj, ki je živila nedaleč od tukaj na kmetiji. Zapuščala soproga in več nedostastih otrok, in veliko število svojih znancev in prijateljev. Bila je zavarovana v tujakšnji družstvu sv. Jožefa, št. 7.

K. S. K. J. Naznaniti moram tudi, da je v nedeljo priredilo društvo sv. Jožefa v svoji dvorani veselico. Ta nova dvorana bo kmalu popolnoma zgotovljena. Društvo namerava privediti tudi klub za tujakšnje Slovence, kar bo jako pripravnost. Veselice se je še precej dobro obnevala, ker se je mnogo ljudstva udeležilo. Bil je ples in prosta domača zabava, zvečer ob 8. uri se je pa vršila igra s petjem.

Tukaj pri nas se svahte bolj redko obhajajo. Zadnji teden se je pa poročil znani in priljubljeni rojak Josip Novak z gđ. Angelo Ercl. Novemu paru želimo v zakonskem življenju mnogo sreče in blagoslova.

Za enkrat naj končam. Vse rojake po Ameriki prav prisrčno pozdravljam in jim priporočam, da se naroče na edini slovenski dvotednik, ki velja samo \$2.00 za celo leto.

L. Vidmar.

Braddock, Pa., Cenjeno uredništvo. Kar se dela tiče, je precej dobro, ker dela se vsak dan. Tudi delo se precej lahko dobi, in ravno zdaj ni treba pohajkovati vrez dela. Samo plača je bolj skromna.

Tudi v društvenem oziru dobro napredujemo. Dasi je naselbina majhna, vendar imamo tri podporna društva. Veliko jih je pa še, ki niso pri nobenem društvu, dasi se vsake-mu lepa prilika nudi, da pristopijo k temu ali onemu društvu. Nadalje naznanjam vsem cenjenim bratom društvu sv. Alojzija, št. 31. J. S. K. J. v Braddock, Pa., da sem se presešil in imam sedaj ta naslov: Jos. Košir, 504 Bell ave. North Braddock, Pa. Z bratskim pozdravom Jos. Košir, tajnik.

Pueblo, Colo. Cenjeni urednik. Prosim, da mi pošljate list na novi naslov. List, katerega sem ravno naročil, mi ugaja, ker je mnogo podučljivih stvari v listu, posebno mi ngajajo besede, ki so tako lepo urejene. Vsi Pueblčani smo zadovoljni z vašim listom. Priporočam ga vsakemu zavodnemu rojaku. Pozdravljam vse rojake po širni Ameriki, vam pa želimo mnogo uspeha. Fr. Janežič.

Indijanci napad.

Mexico City, 26. avgusta. Indijanci rodu Ixtepeteci so napadli v bližini Oaxaca danes nekega poštnega sela, ga oropali in ubili. Vlada je poslala vojake za Indijanci.

Delavec ustreljen

Na Rockefellerjevem posestvu je bil neki delavec ustreljen. Uslužbenci naj-štrajkajo.

ČRNA ROKA.

Tarrytown, N. Y., 26. avg. Med Italijani, ki so uslužbeni na Rockefellerjevem posestvu vlada velik štrajk. Eden je bil danes ustreljen, dva sta pa bila včeraj napadena. Napad je bil bil jako skrivnosten. Delavec Giuseppe Russo je nabiral na svojem vrtu fižol, ko naenkrat počil strel in Russo pade na tla. Na lice mesta so prihiteli šerifi in zdravniki. Russo je smrtno ranjen. Takoj potem so se podali na lov za morilcem. Na polju so dobili med žitom sledove ubijalca, in v nekem koruznem steblu so celo dobili revolver. Russo ne-raste v bolnišnici z nikomur govoriti kakor z duhovnikom, šerifi pa tudi molčijo.

Posedica tega napada pri belem dnevu je, da se Italijani ne upajo več na delo. Pravijo, da se je nekaj drugih Italijanov zarotilo, da postrelja vse Rockefellerjeve delavce. Detek-tivi so včeraj v New Yorku zapirali Italijana Mazzota, o katerem so sumili, da je pretekli teden napadel devet delavcev pri Rockefellerju in jih z revolverjem v roki prisilil, da so mu izročili ves denar. Mazzoto je priznal svojo krivdo.

Na Rockefellerjevem posestvu v Cleveland na Forest Hill pa je utonil v nedeljo 22 letni Francis Flanery. Izvlekli so ga mrtvega iz vode.

Rojakom v Pittsburghu, Pa.

V Pittsburghu se namerava ustanoviti politični klub za Allegheny County. V tem countyju je nad 500 slovenskih državljanov, katerih večina biva v Pittsburghu, a nimajo še nobene politične pravice. Ideja, da se ustanovi politični klub je največje važnosti, in kaže, da se tudi Slovenci v Pittsburghu prebujajo. Tozadnevna pojasnila, kje se vrše seje, in kako se pristopi, obelodanimo kmalo v časopisu. Rojake v Pittsburghu pa prosimo nadaljnega pojasnila, ker nas zanima njih delovanje na političnem polju.

Ladija se potoplja.

Washington, 25. avgusta. Več ugnednih kongresmanov je zapustilo republikansko stranko in se pripojilo Rooseveltu. Tafta zapuščajo njegovi najboljši prijatelji. K Rooseveltu je tudi prestopil W. Loeb, kolektor newyorške luke, kateremu je predsednik Taft preskrbel dobro službo, ki nese \$20.00 na leto.

Priporočilo.

Rojakom v Rock Springs, Wyo. in v okolici naznanjamo, da je naš zastopnik tam g. Fr. Erzen in g. Anton Justin, ki sta vsega zaupanja vredna rojaka in se slednji lahko vedno na nje obrnejo, za vse, kar od nas potrebujejo. Rojakom jih prav toplo priporočamo. Uprav. "Clev. Amerike".

Ali imate mogoče pohištvo naprodaj? Ali bi radi prodali? Denite mali oglas v "Ameriko", in pohištvo bo kmalu prodano. Naročnina \$2.00 na leto.

Brez počitnic

Kongres se ne ozira na predsednika, da bi šel na počitnice. Seje se vršijo noč in dan.

RAZNE PREISKAVE.

Washington, 25. avgusta. Kongres ne more zaključiti svojega delovanja in Taft ne more na počitnice, katerih tako zelo potrebuje, da se pripravi za politično kampanjo. V soboto je trajala seja celo noč do jutraj do sedme ure, nakar so nekateri kongresmani odšli v cerkev. Okoli polne pa je šlo mnogo senatorjev na vlake in so se odpeljali domov. Tudi kongresmani odhajajo, in teško če bo zbornica imela večino, oziroma kvorum, ko se zopet snide, da dela postave. Da se seje vršijo toliko časa, je vzrok prepričanih senatom in zbornico poslancev. Senatorji zahtevajo, da dovolijo zbornica poslancev \$600.000 za neka stara plačila raznim državam. Zbornica poslancev pa neče dovoliti, in kongresmani pravijo, da ostanejo v Washingtonu tudi do decembra, če bo treba. Država Texas n. p. zahteva, da ji plačajo Zvezdencem države \$217.693.39, ker je morala od leta 1858 do 1861 braniti svojo mejo proti upornikom iz Meksike in proti navalu Indijancev. Država Oregon zahteva 193.000 dolarjev, ker se je morala boriti proti Indijancem. In še več drugih držav zahteva denar za razne majhne službe. Zbornica poslancev je pa odločno rekla, da ne plača nič.

Predsednik Taft mora biti v Washingtonu, dokler kongres zbornje. Nameraval je iti v splošno zvečer v Beverly, toda ko je čul do dvanaestih pomoči, v nadi, da bo zbornica zaključila seje, in ko se to ni zgodilo, se je jezno podal spat. Tudi v cerkev ni šel v nedeljo, kakor ima navado. Njegove počitnice letos bodejo kratke.

Mrtve oživel...

Philadelphia, Pa., Anton Lama je delavec pri električni družbi. Njegovo srce je radi silnega sunka elektrike popolnoma prenehalo biti, kakor se je izrazil policijski zdravnik Taylor. Čez tri minute pa je Lama zopet vstal in bil zdrav.

Skupna smrt.

St. Louis, Mo., 25. avgusta. Mr. in Mrs. Newberg v tem mestu sta skupaj umrla. Obsta bila že jako stara. Dobila so jih objete v spalni sobi. Pet plinovitih svetilk je bilo odprtih, ne da bi gorele in tudi plinovni petelin pri kuhinjski pečki so bili vsi odprti. Poleg tega so bili še našli dve steklenici karbolove kisline, ki so bile obe prazni.

DENARJE V STARO DOMOVINO pošiljamo:

za \$ 10.35		50	kron.
za 20.50		100	kron.
za 41.00		200	kron.
za 102.50		500	kron.
za 204.50		1000	kron.
za 1020.00		5000	kron.

Polštarnina je včeta pri teh avtoch. Doma se nakazuje avto popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljave izplačuje c. k. poštni hranilni urad v 11 do 12 dneh.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$50.00 v gotovini v priporočeni ali registriranem planu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ALI PODRUŽNICI

6104 St. Clair ave. N. E.

CLEVELAND, O.

Registrirajte se v torek, 27. avgusta v City Hall

CLEVELANDSKA AMERIKA

Izhaja v torek in petek.

Naročnina:

ZA AMERIKO:.....\$2.00
ZA EVROPO:.....\$3.00
Za Cleveland po pošti:..\$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

"Clevelandska Amerika"
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Issued Tuesdays and Fridays.

Read by 15,000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request

Tel. Cuy. Princeton 189.



Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3, 1879.

No 69 Tue. Aug. 27'12 Vol. V.



Vesoljni boj.

Letos je leto vesoljnega boja. Še nikdar ni bila politika tako silno razvita, in še nikdar niso različni elementi tako silno iskali prijateljstva ljudij kot ga iščejo letos, ko je treba oddati najvišja državna mesta, in letos, ko bodejo marsikake države v Uniji dobile boljšo ustavo, ki je primerna novemu času.

Naravno, vsaka nova stvar se mora vedno dobro premisliti, predno se jo oprimmemo, predno se začnemo po njej ravhati. Res je, da včasih ljudstvo želi novotarij, res je, da včasih ljudstvo ravna v hipni zapeljivosti, in s pomočjo nekaterih demagogov naredi napako, ki še dolgo potem trpinči narod. Vendar to so le posamezni slučaj in ne moremo vedno trdit, da bi se to večkrat zgodilo. Z večine je ljudstvo treznega mišljenja, in večina ljudstva bo gotovo vedno zahtevala le kaj takega, kar je ljudstvu v korist in do broto. Vendar ljudstvo, o katerem se govori, da ima vso moč in pravico v svojih rokah, ker ima pravico do volitve, in naredi pri teh volitvah, kar hoče, vendar ni tako svobodno in neodvisno, kakor bi kdo mislil. Posebno v Ameriki tega skoro ne moremo trdit. Le pogledajte si vi posamezne kandidate različnih strank! Ali jih kaj poznate? Kdo jih je postavil vam na čelo, da morate voliti za nje. Denar in kapital, pa naj bo ta ali ona stran-ka, vse brez primere so enake. Stranka zbere po današnjih postavah nekaj mož, ti možje postavijo kandidata, in za tega kandidata morate vi glasovati in nobenega drugega.

To je samo en primer, da ljudstvo v širjem pomenu besede tudi v svobodni Ameriki nima mnogo resnične svobode, pač pa je docela odvisno od političnih velikanov in prodajalcev ljudskih glasov. Krivo pa je, da razmerje zopet ljudstvo samo, ker je znano, da noben narod po celi zemlji ni tako brezbržen, kaj počeje z njim politični velikani, kakor ravno ameriški. Amerikane je zadovoljen, da ga ne preganja policija, da ima svoj časopis, v katerem se piše o "baseballu" in da je vsak sit in ne troji jeze. Za drugo mu je mala skrb. To pripusti političarjem, ki naj se pehajo za njegov glas. Zato je pa tako daleč prišlo v Ameriki, da danes vladajo tukaj, kakor pravijo v najbolj svobodni deželi na svetu, le peščica ljudij, katere peščica utajna in skrb za vse, kar je javnega v Zjedinenih državah. Ameriško ljudstvo je tako pod kontrolo nekaj mo-

gočnjakov, kakor malokateri narod na svetu.

No, to je trajalo precej časa. Posamezni ljudje so se začeli prebujati in so rekli, da položaj tako, kot gre sedaj naprej, ne more dolgo iti. Misli so začeli na bolj moderno svobodo, nekaj ljudskih prijateljev je sprevdelo, da je treba ljudstvo zbuditi, da se začneja zavedati politične moči, katero ima pri svojih glasovih. Razine države so spreminile nekaj postav, druge države pa zopet spreminjajo celo ustavo države.

To se mora zgoditi. Mi se ne smemo držati načel, kar je bilo dobro za naše stare očete, je dobro za nas. Naš stari oče ni poznal brzjava, ni poznal telefona in stotine drugih modernih iznajdb. Zato pa se je tudi narava spremenila, in prišli smo v drugo dobo življenja. Ker pa se moramo v tem novem življenju še vedno ravnati po razmerah, oziroma postavah, ki so bile narejene že zdavnaj, bo gotovo vsakdo čutil potrebo, da se razmere in postavne spremene in se pri- kroji tako, kakor zahteva duh časa.

Ena najbolj modernih držav, če ne rečemo, najbolj moderna država na svetu bo država Ohio v Zjedinenih državah. Letos se je vršila v Columbus posebna konvencija, katere je imela nalogo spre- meniti staro ustavo države Ohio. Pred 60. leti se je vršila zadnja ustavna konven- cija, ki je spremenila ustavo za državo Ohio. Čas je bil torej, da se je nekaj naredilo ljudstvu v prid.

Ta ustavna konvencija je naredila 42 točk v prid ljudstva, s katerimi se mora vsakdo, pa naj bo kakoršnega prepričanja, strinjati. Vsepo- prek se čujejo danes delavske tožbe, da se krivično postopa z delavci, da se jih pobija po tovarnah, da ne dobijo od- škodnine za svoje življenje in rane, katere dobijo v boju za vsakdanji kruh. To vi sami veste, dragi čitatelji, ki se bo- rite danzadnevno v tovarnah, rudnikih in delavnicah. Vsak izmed bi rad dobil nekaj več plače za svojo družino, vsak izmed vas bi rad dobil nekaj več prostega časa, vsak izmed vas bi rad nekaj dobil od milijonarjev, pri katerih ste se poškodovali. In kaj vam nu- dijo stare postav? Nič in dva- krat nič. Prepričati se morate po sodnih, in ko preteče ne- kaj po vaši poškodbi, dobite nekaj dolarjev za vaše življe- nje.

Torej je bilo treba v tej stvari nekaj narediti. Dne 3. septembra bo imelo ljudstvo v državi Ohio pravico voliti, ali hoče še po starem sistemu izkoriščanja živeti, ali hoče sprejeti postavne, ki bodejo da- jale ljudstvu pravico, da se varuje pred delavskimi volkov- ki, ki danes žro že delavske kosti, ker so kri delavcem že izpli.

Kadar se gre za kako stvar, ima taka stvar vedno zago- vornike in nasprotnike. Pri tej stvari pa moramo pomisliti kakšni so tisti ljudje, ki so proti vam. Če so ljudje, ki na- sprotnujejo kakšni novi stvari, do- bri, pošteni in pravični, tedaj taka stvar gotovo ne more bi- ti dobra. Če se pa v nemajo za kako stvar pobijalci, vam- pirji, izkoriščevalci, grafterji in lopovi, tedaj mora vsak izmed vas vedeti, da stvar ni mnogo ali prav nič vredna.

Napadli bomo v tem član- ku nekoga, ki je spoštovan pred svetom, ki uživa veliko zaupanje, ki uči človeka, da ljubi svojega bližnjega kakor sebe, nekoga, ki bi bil pokli- can, da polnuje Kristove na- uke, da se ravna po vzgledu Krista, ki je hodil bos in re- vno oblečen po svetu, da bi svet izveličal in ga pripeljal na boljši položaj. Napadli bomo katoliško organizacijo v državi Ohio. Zakaj, bodele videli takoj iz nadaljnjih vrstic.

Kaj pravi točka številka 6 nove ustave za državo Ohio? Čujte!

Točka št. 6. pravi, da ima ljudstvo pravico samo odločiti, kakšne postavne naj se naredijo zanj in kakšne postavne se ne smejo delati. Vi vsi veste, ka- ko se danes godi po svetu, da vsi veste, da ste zatirani,

zančevani in trptani radi te- ga, ker ničesar nimate, toda raditega, ker delate kot črna živina noč in dan. Vi vsi ve- ste, da danes ni pravično, da bi delali postavne, ki pri- deajo v postavodajo potom de- narja. Kapitalisti, veliki trus- ti, korporacije imajo svoje zastop- nike v državnem zboru, toda kje si ti delavec, da bi tudi za tebe nekaj naredilo. Nič in zo- pet dvakrat nič. Delajo se po- stave, ki niso vredne, da se jih spoštuje, ker jih vsak so- dnik lahko ovrže po svoji vo- lji. Ali ste čitali, koliko denar- ja se je lansko leto plačalo državnim postavodajalcem v Columbusu, da so slednji de- laji take postavne, kakor so jih trusiti želeli. Ali ste čitali, da so morali državni postavodajal- ci v ječo, ker so sleparili s svo- jimi glasovi!! In s takimi lju- dmi se mora boriti delavsko ljudstvo.

Mi ne učimo socializma, mi ne učimo anarhizma, pač pa učimo edino dejstvo, da je treba za delavce nekaj več nare- diti, kakor se naredi v današ- njih časih. In kje bo dobil de- lavec pravico, če ne potom us- tave, če ne potom garantirane pravice, ki mu pravi, tako na- ređi, pa bo dobro za tebe. Kje dobi delavec danes pravico. Umazan in strgan pride pred sodnijo, kaj mislite, da ga so- dnik upošteva. Kompanija pri- vleče pred sodnika celo arma- do odvetnikov, ki govorijo v prid kompanije. In kaj je re- zultat? Sodnik bo seveda pre- pričan, da je kompanija imela prav, ti pa ubogi delavec, ki si žrtvoval svoje moči za kom- panijo, ti si pa postavljen na cesto! Pomislite, dvakrat po- mislite, da take razmere ne morejo več vladati med delav- stvom.

In kje je pomoč? Pomoč je tukaj, pomoč je v rokah delav- ca samega. In če delavec ne bo znal uporabiti te pomoči, tedaj ni vreden, da se sliši nje- gova pritožba, pač pa je vreden, da se z njim postopa še tako naprej, kakor danes. Se naprej naj svoje krvave ude izpostavlja v korist onih, ki imajo vsega preveč, vreden je, da se mu nikdar več ne podeli volivna pravica, če ne bo volil takrat, kadar pride na njega prilika, da si zboljša svoje sta- nje.

In ta točka nove ustave, to- čka številka šest, bo dala lju- dem v roke pravico, da si so- dijo sami, kadar mislijo, da se jim godi krivica. Toda, vi hi- naveci in izdajalci, nikar ne mi- slite, da se s to točko uniče- je svoboda, da se s to točko dela revolucijo. Točka je ta- ko fino spletena v ustavne pojme, da se bo mogla rabiti le tedaj, kadar bo splošna lju- dska volja zahtevala, da se mo- ra tako zgoditi. In kdo se mo- re ustaviti ljudstvu? Nihče!

Vsi veste sedaj, da je ta to- čka dala ljudstvu pravico, ozi- roma ljudstvo bo dobilo to pra- vico, če glasuje za njo. Noben sodnik, noben advokat, nihče v celi državi ne bo mogel iz- koriščati nikogar, če bo ta to- čka veljavna. Ali ni pošteno, da delajo postavne oni, ki so državljani, ki so svobodni lju- dje in plačujejo tudi davke? Kaj ne da je? In kdo se je dvignil proti tej točki, da ne bi bila sprejeta? Delavci str- mitel! Kapitalisti, ki so nasiteni z vašo krvjo. Sami znate, da se v tovarnah vsak dan na ti- soče delavcev pobije. V vaši tovarni mogoče vsak teden eden. Toda glejte v državi Ohio je na tisoče tovarnih, kjer se vsak dan pobijajo delavci? In kdo plačuje za smrt? Nih- če. Kdo plačuje revni družini, kateri je bil vzet družinski oče, ki je bil ubit v krutem boju za vsakdanji kruh? Nih- če! Kaj dobiš ti, udova, te vprašamo, kadar ti pobije mo- ža? Nič in zopet nič. Če ni bil tvoj mož toliko previden, da je bil zavarovan pri dru- štvu, tedaj si sirota, katero vržejo lahko vsak dan na ce- sto, če se gospodi tako polju- bi. Milijonarji po državi Ohio so se dvignili proti tej točki. Vsa sovražna delavska stran- ka je proti temu, da bi delav- stvo delalo postavne, ki so v njegovo korist. Nabrali so de- narja milijone in milijone, da bodejo pobijali to točko. Od- kod ta denar? Ali ne zopet iz

tvojege žepa, delavec, ker si ti delal, da je dobil kompanist mastno plačo.

In kdo se je še dvignil proti tej točki, da bi ljudje lahko sami delali postavne. Nihče dru- gi kot katoliška organizacija v državi Ohio. Stirje katoliški časopisi, katerih imena so: "Catholic Universe", Colum- bus "Columbian", Cincinnati "Telegraph" in "Dayton Times". Ti listi so se enoglasno izja- vili, da ljudstvo ne more delati postavne, da se ljudstvu ne sme dati pravice v roke, da dela iste postavne, kot jih samo želi. In uredniki vseh teh imeno- vanih listov so katoliški du- hovniki!! Glejte, nam je hu- do to pisati, toda stvar, kadar se gre v občno korist, mora na dan, da izve širša ljudska masa, kaj se dela za njih hrbtom. Vi vidite črno na be- lem v imenovanih štirih listih, da ljudje ne smejo voditi za to, da bi volili in delali svoje la- stne postavne. Dobro, pa osta- nimo še nadalje na poti na- zadnjaštva, ostanimo še dalje v verigah suženjstva, kjer smo sedaj. Ker če nimate postavne, katere bi vas branila, tedaj si ne morete pomagati. Koliko pa delavca brani današnja po- stava, to vsakdo ve iz lastnega prepričanja.

Točka številka 5 nove usta- ve pravi, da se mora družini delavca, ki je bil ubit, plačati odškodnino, in sicer jo mora plačati oni, ki je povzročil nje- govo smrt. Ti, delavec, ne boš potreboval več advokatov in vampirjev, da to plačajo od- škodnino za tvoje rane, dr- žava bo skrbela, da dobiš svoj denar, kadar si preli kri za svoj vsakdanji kruh. Ali ni to pošteno, pravično in kristijan- sko. In zopet so nastopili pro- ti tej točki kapitalisti, nasto- pili so proti njej katoličani, oziroma uredniki imenovanih štirih katoliških listov, ki so re- kli, da ta točka se ne sme sprejeti. Torej delavcu se ne sme dati odškodnine za nje- govo smrt, ne sme se plačati njegovi udovi krvavega denar- ja, za katerega je delal njen ubiti soprog. Lepo in res kri- stijansko. Rekli bodejo, saj smo usmiljeni, saj lahko da- mo! Da, kje za voljo božjo, kje pa dobi delavec danes pra- vico? Pojdite pred vse sodnike, pa je ne bodele dobili!

Točka številka 11 pravi, da je treba delavca zasigurati pro- ti odšodbam. Ta točka pravi, da država mora prisiliti lastni- ke tovarnih, da plačujejo v sku- pno blagajno, iz katere se po- tem plačuje delavcem za njih rane in poškodbe. Delavcem v to blagajno ji potreba prispe- vati. In kdo je nastopil proti tej točki?? Nihče drugi kot veliki kapitali, trusiti in korpo- racije ter — katoliška orga- nizacija. In kdo načeljuje tej katoliški organizaciji. Nekaj dobro plačanih župnikov, ško- fov, katerim se dobro godi in ne vedo, kaj je trdo delo po tovarnah. Zakaj bi delavec po- tem ne volil za to postavo? Ali hoče sam sebi pljuvati v oči, v zob, v usta?

Potem imamo še več točk, ki so skrajne važnosti za de- lavca. In ker se gre za korist delavca, kjer dobi delavec ka- koe priliko, da si olajša svoj položaj, tam so mu stopili na- proti njegovi stari in zakleti sovražniki. Izkoriščevalci de- lavskega naroda. Ni mogoče povedati v kratkih besedah vsega. Treba je razumeti, kaj se dela danes z delavstvom.

In da je mera krivice še bolj polna, so nastopili proti vsem delavskim točkam tudi katoli- škiki časopisi. Zakaj, zakaj, za- kaj? Ali niso delavci upravi- čeni, da vedo, zakaj se jim de- la krivica, kadar so pripravlje- ni, da se poboljša njih stanje? Ali res kdo misli, da če ima plače \$1000 na leto, da sedi lepo v stanovanju ves dan, da tak človek pozna delavske raz- mere? In ti ljudje so uredniki časopisov, katere smo prej o- menili.

Ljudje, vse najboljše organi- zacije v državi Ohio, vse de- lavske unije, vse delavske zve- ze v državi Ohio, vse kar dela za blagor in korist milijonar- jev, vsi ti so se zavzeli, da vo- lijo za spreminitev ustave dr- žave Ohio. Kaj bodele nare- dili? Ali bodele želi voliti, da se spremeni vaše življenje? Ali



Najboljše delo po najnižjih cenah.



Obleke pridemo iskat in pripeljemo na dom ob pravem času, obešene v papirnatih vrečah, da se nemorejo zmečkati.

Čistimo in likamo
moške obleke za **\$1.00**
Ženske obleke **\$1.25**
po
Suknje **\$1.00**
po
Kikle po **50-75c**

FRANK'S DRY CLEANING COMPANY,

1336 East 55th St. blizu St. Clair Ave. * * * * * Oba telefona: EAST 3825 L. CENTRAL 6846 K.

NOVE OBLEKE!

Izdelujemo po najnovejši modi. Delo tudi garantiramo. Velika zaloga jesenskih vzorcev na razpolago. Pridite in si jih oglejte.

krojač. -:- F. H. NERVAR, -:- krojač.

1336 EAST 55th ST.

Čudna slabost.

Nekatere osebe so podvržene napadom čudnih slabostij, katerih vzrok si nikakor ne morejo raztolmačiti. Ta slabost pride naenkrat, brez svarila ter naredi ljudje nesposobne za delo, trudne in obupane. Ta slabost je ponajveč krat posledica nerada prebavljalnih organov. Lahko je želodec bolan, jetra ali odvajalni organi, mogoče je slaba kri, slabi živci. Take osebe mnogokrat poskušajo razra zdravila, kakor pilule, dekotke in močne likerje, toda brez vsakega uspeha. Oni potrebujejo ono izvrstno zdravilo, ki deluje na vseh prebavljalnih organih.

Očisti celo telo in
daje moč celemu telesu,
daje bogato kri,
regulira sistem.

To zdravilo, katero lahko rabijo vsi člani družine in katero bi morali rabiti v vseh slučajih, ko se ne počutite dobro, je dobro znano

Trinerjevo Ameriško GRENKO VINO.

To naravno zdravilo je narejeno iz grenkih zelišč in rudečega vina, ima obširno polje delavnosti, ker ima tako veliko zdravilno moč pri neredno- sti prebavljalnih organov, ki so podlaga zdravja celega telesa. To zdravilo bi morali rabiti pri:

Želodčnih boleznih in odvajalnih orga- nov,

zaprtju in njegovi posledici,
ponovnih glavobolih,
revmatičnih napadih,
nevralgiji in nervoznosti,
mnogih ženskih boleznih,
koliki in krčih,
napetju in bruhanju.

in v vseh takih boleznih, kjer čutite zgubo apetita in kjer se ponavlja slabost telesa. Po lekarnah.

JOSIP TRINER,

Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13.
novembra 1910.



Glavni sedež:
Cleveland, O.

Predsednik JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Ave.
Podpredsednik MARTIN COLARIC, 1188 E. 61st St.
Tajnik, FRANK HUDOVERNIK, 1243 E. 60th St.
Zapisnikar JOHN JALOVEC, 1284 E. 55th St.
Blagajnik MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Ave.

Nadzorniki:

ANTON OSTIR, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIC, 1365 E. 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Ave.

Porotniki:

ANTON AHČIN, 6218 St. Clair Ave.; FRANK ZIBERT, 6124 Glass Ave.

Pooblaščenec ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Ave.
Vrhovni zdravnik J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave.

Vsi dopisi in druge uradne stvari, naj se pošiljajo na
glavnega tajnika, denarne nakaznice pa na glavnega blagajnika.
Zvezino glasilo CLEVELANDSKA AMERIKA.

FRANK ZAKRAJSEK,

6521 ST. CLAIR AVE

Se priporočam rojakom v nakup naj olajš

KOLE (BYCICLE IN MOTORCYCLE)

kakor tudi v popravilne. Kdor želi imeti dobro kolo naj se obrne na
prvo in največje slovensko trgovino, posebno ali pismono, ker v zalogi
imam najboljša kolesa po nizki ceni ter jamčim, da bodem vsakemu za-
dovoljnost. Predno greste drugam, pridite k meni in prepišite se bo-
dete. Odjemalcem ven iz Clevelanda pošiljam po expresu. Svoji k svojim

bodete volili, da se plača za
vašo kri, katero prelitate, ali
hodete volili, da se šole pre-
drugacijo, ali bodete volili, da
se odpravi suženjstvo, ali bo-
dete volili, da se vam da bolj-
ša plača? Vse to morate voliti
3. septembra v državi Ohio,
ker sicer niste vredni, da se
imenujete ljudje, ki se tepejo
vsak dan za kos kruha.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Efektna loterija za sloven-
sko umetnost, Finančno mini-
strstvo je dovolilo: "Splošnemu
slovenskemu ženskem dru-
štvu v Ljubljani", da priredi
efektno loterijo na korist slo-
venski umetnosti. Izdalo se bo
20 tisoč srečk po 1 K ter bo
200 dobitkov. Ti dobitki pa
bodo le originalne slike in ris-
be, oziroma kipi slovenskih na-
stih slikarjev in kiparjev. Prvo-
tno, da se srečke ne smejo pro-
dajati tudi od hiše do hiše, je
c. kr. loterijsko dohodatveno
ravnateljstvo na Dunaju vsled
nove prošnje "Splošnega slo-
venskega ženskega društva"
izpremenilo tako, da se bodo
smele srečke prodajati tudi z
razpošiljanjem po družinskih
med člani.

Umrli je v ljubljanski bolni-
šnici tovarniški mojster v Litiji
Edvard Majcen. Pokojnik je
bil blag značaj, še komaj 40-
leten mož, dober delavec in
odkriti mislilek. Postal je
žrtve svojega poklica in dru-
žinskih razmer. Pokopali so ga
pri Sv. Križu. Zapuščena žena
in 5 nedoročenih otrok.

Iz Novega mesta. Zadnji čas
se po mestu in okolici potepa
mnogo ljudi, ki so vsled slabe
plače ostavili delo pri gradnji
železnice v Beli Krajini. Ker
se ne morejo in nečejo z de-
lom preživljati, obiskujejo hra-
me in kočice kmetov, ki imajo se-
daj mnogo dela na polju. Pred
kratnim sta se dva postopača
vtrhotala v hišo Janeza Bla-
žiča v Mačkovcu in bi gotovo
da ju niso zapazili mladiči na
sosednjem skedru, ki so takoj
odšli na nepovabljenega gosta.
K sreči je prišel kovač Gorenc,
ki jih je razorožil in jima po-
bral delavske knjižice, nakar
sta ušla v gozd. Ljudje in oro-
žniki ju niso mogli izslediti. —
Ljudje v samotnih krajih so
zelo v strahu pred takimi in-
dividui, saj je znanih več slu-
čajev, da je kak slični postopač
ali grozil z orožjem, streljal ali
pa brez vsakega vzroka zažgal
poslopje.

Novi betonski most čez Kr-
ko. V Straži pri Novem mestu
bodo nadomestili stari leseni
in za promet komaj sposobni
most z novim betonskim mo-
stom. Most spaja deželno ce-
sto iz Solne krajine z novome-

ko dolino, po njem se vrši
promet iz Bele Krajine in iz
Toplice v Stražo. Novi most bo
nad 80 m dolg in troški so
preračunjeni na okroglo 90 ti-
soč kron. Ministrstvo za jav-
na dela je dovolilo 30.000 K
podpore.

Belokranjska železnica. Na
progi pred Novim mestom so
začeli vrtati drugi rov nad prv-
im, ki je že skoraj dogotov-
jen. Pred vhodom vpredor je
zgrajena takozvana galerija.
Pri napornem delu v rovu se
je je ponesrečil eden izmed de-
lavcev. Pri rušenju skale mu
je priletel kamen tako nesreč-
no v trebuh, da so ga težko
ranjenega prenesli v bolnico
usmiljenih bratov v Kandiji.
Na loki so že dozdani trije
podstavki za oboke mosta, ki
se bo vzpenjal čez Krko. Tu-
di so že začeli s predpripravi-
mi za gradnjo provizoričnega
lesenega mostu. Delo gre na
hitro in močvirnih tleh le
počasi naprej.

Poročil se je g. Anton Jer-
šinovič c. kr. profesor v Lju-
bljani, z gđc. Miciko Zupano-
vo iz znane narodne rodbine
na Sv. Jakoba trgu.

PRIMORSKO.

Vojak okradel častnika. V
Trstu so aretirali vojaškega
eguna Andreja Rebeka, ki je
služil pri 97. pešpolku in po-
begnil zaradi neke doma iz-
vršene tatvine. Pri preiskavi
so dognali, da je mož ukradel
tudi nekemu častniku, ko je
služil še v Karlovcu, znesek
1900 K. Rebeka je izročila po-
liciji vojaškemu sodišču.

Areiran defraudant "Avstro-
Americane. Dne 24. je zapu-
stil krovni komisar parnika
"Laura" Andrej Čokelj v Ne-
aplju parnik in se ni več vrnil.
Njegove odhodu so konstatirali
v blagajnah velik primanj-
kljaj in tudi več dragocenosti
in važnih listin potnikov je
odnesel Čokelj s sabo. Med
tem časom je prepotoval pod-
jetni mož skoro vsa večja ita-
lijanska pomorska mesta in iz-
vršil več izdatnih goljufij na
račun laških parobrodskih dru-
štev. Nato se je vrnil v Trst,
kjer ga je doletela usoda. Spo-
znal ga je neki bivši njegov
znanec na kolodvoru, ovadil
ga je policiji, ko ga je prišla
ravno ko je stopal v vlak, da
se odpelje v Solnograd.

Velika cerkvena tatvina. V
Trstu so vlomili neznani tatovi
v cerkev sv. Jakoba. Odnesli
so nabiralnike, iz neke stekle-
ne omare pa so ukradli za
3500 kron zlatnine in srebrni-
ce. Polcija nima o tatovih še
nobene sledi.

Največje trg. ladjo Avstro-
ko. V Straži pri Novem mestu
bodo nadomestili stari leseni
in za promet komaj sposobni
most z novim betonskim mo-
stom. Most spaja deželno ce-
sto iz Solne krajine z novome-

Iz urada glavnega tajnika
S. D. Z.

Spodaj označene člane dru-
štva št. I. S. D. Z. se prosi, da
se v najkrajšem času zgledajo
pri društvenem tajniku Albin
Stemberger-ju, staniujoč na
1176 E. 61. cesti, da naredijo
svoje oporoke, da jih zamore
dr. tajnik poslati na glavni ur-
ad, da se bo glavnega knjiga
konečno uredila. Minulo bode
meseca novembra že dve leti,
a člani še nimajo vsi oporok.
V slučaju smrti ima lahko S.
D. Z. neljube neprilike glede
tega, zato je bratje, naredite
svojo dolžnost in napravite
oporoke, ker to je v korist
vam in S. D. Z.

Veliko bratov, je še, kateri
niso danes priobčeni, da nima-
jo oporok, ti pridejo drugi
v javnost.
Ant. Ostir c. št. 7, Jos. Žokalj
c. št. 10, Frank Knaus c. št. 19,
Ad. Ferjuc c. št. 22, John
Ždovec c. št. 28, J. M. Seliskar
c. št. 29, John Zajc c. št. 31,
John Učakar c. št. 32, Alojzij
Lekše c. št. 38, For. Zupančič
c. št. 39, Ant. Ahčin, c. št. 40,
Jos. Sintič c. št. 42, Val. Ko-
drič c. št. 44, John Prišelj c.
št. 46, Mar. Sintič c. št. 52, J.
Zulič, c. št. 54, Jos. Preskar,
c. št. 57, M. Strniša c. št. 58,
Ant. Jalovec c. št. 59, Jos. Pre-
ščan c. št. 60, John Lustek c.
št. 61, John Hlad c. št. 67, J.
Vintar c. št. 69, Matija Olovec,
c. št. 70, Ff. Nose c. št. 72,
Jos. Kaprol c. št. 73, Jos. Lon-
čar c. št. 77, John Cvetko c.
št. 78, John Stipič c. št. 80,
M. Vintar c. št. 84, Jos. Une-
tič c. št. 85, K. Gramer c. št. 86,
R. Maurer c. št. 87, Jos. Ben-
cin c. št. 89, Al. Pugelj c. št. 93,
John Pešec c. št. 94, John
Pugelj c. št. 96, Anton Kuhar
c. št. 97, Fr. Kenik, c. št. 99.
F. Hudovernik, tajnik.

Mali oglasi.

Dve sobi se oddajo v najem
za fante. Jako čisti in popol-
noma novi prostori. Oglasite
se na 1002 E. 61 St. (70)

Navada — železna srajca.

Staroznani Slovenski saloo-
nar v Clevelandu, Geo. Travn-
kar, ki je bil sedaj nekoliko
čez eno leto iz Clevelanda, se
je mudil ta čas v Toledo, kjer
je izdeloval mehke pijske in se
pečal s prodajo vina na Kel-
leys Island, O. Sedaj se je pa
zopet vrnil v Cleveland, in za-
čet z vršenjem svoje vinske trgo-
vine tudi gostilno na vogalu
55. ceste in St. Clair ave. Ker
je bil vedno priljubljen in pri-
pravljen vsakemu človeku, po-
sebnoma potovalcem izvrstno po-
streči, za kar je tudi zmožen,
nas veselilo, da se je povrnil v
našo naselbino, kjer ga bo
marsikdo potreboval za kakšen
nasvet ali kaj drugega. (71)

Zahvala.

Zahvalujem se društvencam
društva Srca Marijinega za
darila, ki sem jih prijel in iz-
rekam stokrat srčna hvala.

Mary Lakner.

Stalno delo dobijo takoj dela-
ci v foundry. Nikar ne vprašaj-
te za delo, če nečete stalno
delati. Mi imamo samo take
radi: ki stalno delajo. Dobra
plača. Vprašajte pri Ferro Ma-
chine in Foundry Co. Hubard
ave in 66th St. (72)

Prileten mož dobijo takoj delo
pri gospodarju hiše. Skrbni za
red in upravo pri hiši. Oglasite
se pri L. Lahu, 1033 E.
62 St. (71)

Hiša na prodaj radi odhoda iz
mesta. 8 sob in velika klet.
Dober prostor, vse moderne na-
prave. Proda se jako hitro pod
zubo. Oglasite se na 429 Park
ave. Collinwood, ali pri D.
Albu, 418 Caxton Bldg. (74)

Naprodaj dvojce harmonike radi
odhoda v staro domovino.
Proda se prav po nizki ceni.
Ena je nemška, ena je koncert
harmonika. Vprašajte pri Fr.
Kovačič, 5363 St. Clair ave.
v saloonu Jakob Jenca. (70)

Samo \$2.00 za celo leto, in
dobite "Clev. Ameriko" v hišo
vsak teden dvakrat. (71)

KJE JE Jakob Černilogar, do-
ma iz fare Ziri na Notranjskem
Pred tremi leti je bil v East
Palestine, O. Kldor cenjenih
rojakov ve za njegov naslov,
naj mi javi, ali pa če sam be-
re ta oglas, naj mi naznani,
meni, njegovi ženi in otrokom.
Angela Černilogar, 6025 St.
6025 St. Clair ave. Cleveland,
Ohio. (70)

Naznanilo.

Kdor Slovencev hoče kupiti
hišo ali posestvo ter ima sa-
mo \$400 do \$600, naj se goto-
vo oglasi pri John Zulich, 1197
E. 61st St. (70)

Kje je Anton Anzelc, po do-
mače Jeršanov, doma iz Rave-
ne, Novavas pri Rakeku. Rad
bi zvedel za njegov naslov, ali
pa naj se sam javi. Za njega
imam stalno delo, ker je pri-
meni delal pred 5. leti. Hubert
Mihic, Limestone, N. Y. 69
Išče se dekla za restavrant in
hišno delo. Dobra plača. Vpra-
šajte na 2680 E. 79 St. Wood-
land kara. 69

Naprodaj je nova hiša na 79.
cesti, 12 sob, 2 kopališči, rent
\$42.00 na mesec, cena samo
\$4800. Druga hiša, 5 let stara,
12 sob, dve kopališči, rent \$39
na mesec, samo \$4600. V teh
hišah so vse moderne napra-
ve, ceste so tlakane in blizu
St. Clair ave. Vprašajte na 613
E. 101st St. 71

Delo dobi dekla za hišno opravi-
la ali pa se sprejmejo dve
dekleti, ki delajo v tovarnah na
hrano in stanovanje. Čedna so-
ba. Vprašajte na 984 Addison
Road. 69

Odda se v najem 5 sob, rent
\$16.00 na mesec. Lahko se ra-
bijo za urad ali stanovanje.
Vprašajte pri Geo. Travnkar,
vogal 55. ceste in St. Clair
ave. 70

Zahvala.

Dr. Lunder-Adamič, št. 20
S. P. Z. se tem potom iz-
kreno zahvali slovenskemu ob-
činstvu ob udeležitvi slovnos-
ti razviti zastave. Hvala ce-
njenim društvom za njih na-
stop kakor tudi za krasna da-
rila, darovana zastavi. Vsa čast
zavednim rojakom iz Newbur-
ga, ki so se z godbo na čelu
v tako močujoči četi udeležili
slavnosti. Društvo Lunder-
Adamič jim njih naklonjenost
nikdar ne pozabi. Hvala tudi
cenjenim društvencam S. So-
kolice Naprednih Slovencev in
Svobodomiselnih Slovencev, ki
so z njih znano delavnostjo de-
jansko pomagale pri veselici.
Hvala g. kumu Jos. Gorniku
in kumici Josipini Epich, go-
spicama Josipini Koprivec in
Mary Kunstelj za krasne de-
klamacije, kakor tudi vsem ce-
njenim govornikom za lepe go-
vore. Društvo se zahvaluje tu-
di g. Birku in g. Satkoviču za
porabo lesa v napravo odra,
kakor tudi g. Zetu za brez-
plačno porabo avtomobila.
Hvala slednjim vsem, ki so na
katerikoli način pripomogli k
pomenljivi slavnosti ter tako
najlepše počastili spomin pa-
dlih žrtev Lundra in Adamiča.
I. Smuk, taj.

Deset mož dobijo takoj delo pri
pošiljatelj soli. Stalno delo, do-
bra plača. Oglasite se takoj
pri the Union Salt Co. Addi-
son Rd. in Lake Shore R. R.
(78)

KJE JE Frank Stritar, doma
iz Ravne pri sv. Vidu nad Cer-
knico. Prišel je pred več leti
v Ameriko. Za njegov naslov
bi rad zvedel Matevž Mestek,
1328 E. 55th St. St. Cleveland,
Ohio. (70)

KJE JE John Kristan, doma
iz Sevece na Notranjskem. Pred
nekako štirimi leti je bil v Pit-
tsburg, Pa. Išče ga njegov brat
Jernej Kristan, 6213 St. Clair
ave. Cleveland, Ohio. (74)

Hiša na prodaj na E. 63. St.
Ima 16 sob, \$700 takoj, drugo
na obroke. Oglasite se pri J.
Tisovec, 1156 E. 60 St. (71)

Naprodaj je saloon radi odhoda
na farne. Zraven so pro-
stori za ženitovanje. Proda se
po nizki ceni, kdor se hitro
oglasi. Dober prostor za Slo-
vence. Poizvedite na 1821 E. 62
Street. (71)

Hiše naprodaj.

Hiša, osem sob, za dve dru-
žini, na 66. cesti, samo \$1800.
Hiša osem sob, za tri družine
na Norwood Rd. Rent na me-
sec \$22. Cena samo \$2300. Hi-
ša na Bonq ave. deset sob, dve
družine, škrljeva streha, samo
\$3300. Hiša na Homer ave. 10
sob, za dve družine, lepo ure-
jen lot, samo \$3400. Hiša na
Prosser ave. 7 sob, se lahko
naredi za dve družini, velik lot,
samo \$2200, in še 22 drugih
hiš. Vprašajte pri John Zulich,
1197 E. 61st St. Tel. Prince-
ton 1326 L. (69)

Takoj dobijo delo "Squeezer
Molders". Dobro in stalno de-
lo, dobra plača. Vprašajte pri
Chisholm and Moore Co. 5046
Lakeside ave. 71

Naprodaj je hiša, ker so zdrav-
niki lastniku svetovali, naj ide
na bolji zrak v Colorado. Hiša
stoji na glavni ulici, kjer pelje
električna kara. Sprejaj je pro-
dajalna z grocerijo in mesarijo.
Proda se tudi vse orodje za
mesarijo in sicer po jako nizki
ceni. V hiši je 8 sob. Stara je
še dve leti. Lot je 25x150.
Nahaja se na 1121 Jefferson
St. Gary, Ind. Kdor hoče še
več vedeti, naj se obrne na na-
slov R. F. Kompare, Room 19,
9206 Commercial ave. So. Chi-
cago, Ill. ali pa na lastnika hi-
še, Math Meyers, 4600 Frank-
lin St. Denver, Colo. Hiša nese
renta \$65.00 na mesec. 70

Severova zdravila so tu, da vam
pomogajo proti boleznim.

NEMUDOMA.

Uspešno zdravilo zoper krče,
gržo, drisko, kolero morbus in
kolero infantum bi se moralo
imeti vedno pri roki, zato ka-
dar se rabi tako zdravilo, se
mora rabiti nemudoma

Severovo zdravi- lo zoper drisko

(Severa's Diarrhoea Remedy)

olajša in odpravi take nepril-
ike. Je potrebna pri vsaki
hiši, posebno pa, kjer so otroci

Cena 25 in 50c

Severovo zdravilno mazilo

(Severa's Healing Ointment)

je priporočano kot zanesljivo
mazilo za zdravljenje urez, odrg-
ran, bul, ožganin, opeklin in
vseh slučajev, kjer je le kaj koža
ranjena.

Cena 25c

Zgorajni zračni prehodi

so podvrženi kataru, katerega
je vzrok razpustljanje hitri
izpremembi gorkote prepihu
ali pomočnemu zraku, ali pre-
hlad v glavi, ampak olajšba
hitro sledi nadevanju

Severovega mazila zoper katar

(Severa's Catarrh Balm)

uteši vnetje, zaceli sluzno mre-
no v nosu in vrne dele v pra-
vilen stan.

Cena 25c

SEVEROVA ZDRAVILA so na
prodaj v vseh lekarnah. Zago-
tovite se, da dobite pristne.
Ako jih nima vaš lekarnar v
zalogi, pišite na

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Slabi zobje povzro- čijo bolezen

Ali imajo vaša usta slab
duh? Ali ni vaš želodec v
redu? To je vzrok slabih zob
Preiskati jih hočem zastonj
Leta skušnje me delajo zmo-
žnega, da opravljam zobo-
zdravništvo po nizkih cenah
Vse delo garantirano. Zobje
se derejo brez bolečin.

Dr. I. S. Rubin

ZOBOZDRAVNIK

5506 ST. CLAIR AVE.

blizu 55. ceste.

Odprto vsak dan od 9 do 12



Vi se bodete čudili

kako velike koristi za človeško zdravje je

Father Kneipovo grenko vino

To grenko vino je eno najboljših, kar jih
je bilo dosedaj narejeno. To grenko vino je narejeno
iz najboljših gorskih zelišč in korenin, raditega naj-
boljše zdravilo za notranje bolezni. Ne bomo na-
dalje govorili o tem vinu, ker kdor ga bo poskusil,
se bo sam prepričal o njega pristnosti.

Zahtevajte Kneipa!

kateraga dobite po najboljših lekarnah in go-
stilah. Varujte se ponarejanja. Pravo Kneipovo gren-
ko vino ima na vsaki steklenici natisnjeno sliko, ka-
kor jo vidite tukaj zgoraj. Ako ga vaš gostilničar ali
lekarnar še nima v zalogi, pišite nam, ker smo mi
edini glavni založniki in razprodajalci Kneipovega vina.

Prva Slovenska družba

THE OHIO BRANDY DISTILLING CO.

6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Največja slovenska trgovina in pogrebni zavod.

Razdeljena v dva dela in v polni meri s najfinjšimi pripravami
preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, orodja, premog, posode,
barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je s najfinjšimi pripravami
preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše spretnosti v zadovoljnost
tudi najmanjši brez števila zahval. Za vsaki slučaj imamo dve
ambulance in dve kočiji. Trgovina odprta noč in dan. Se priporo-
čamo vsem Slovincem in slovenskim društvom.

Tel. Princeton 1361. TRGOVEC IN POGREBNIK
Bell East 1881. A. Grdina, 6127 ST. CLAIR AVENUE.

JOHN GORNIK, SLOVENSKI KROJAČ

6105 St. Clair Ave.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih in trpe-
nih spomladne in letne obleke ter sukenj. Prodajam obleke
po meri in že sarejene. Priporočam se slavni društvom
v saviro uniform in izvršujem vsa druga krojaška naročila.
Priporočam tudi svojo veliko zalogo vseh možkih potrebščin.

EDINI ZALOŽNIK VSEH BOKOLSKIH POTREBŠČIN

Tel. Princeton 2402 W. SVOJ K SVOJIM!

JOSIP ŽELE, SLOVENSKI POGREB-

NIK IN TRGOVEC.

Priporoča se slovenskemu občinstvu, da ga poseti ob
vsaki priliki. Pogrebni zavod je izvrstno preskrbljen z naj-
finejšo opravo in finimi kočijami. Zaloga pohištva, želez-
nine, posode, barve stekla itd. Odprto noč in dan.

JOSIP ŽELE, 6108 ST. CLAIR AVE.

J. S. Jablonski,

SLOVENSKI
FOTOGRAF.

6122 ST CLAIR AVE. N. E.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške
slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00
vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko
v naravni velikosti zastonj. Vse delo je garantirano.

HIŠE IN LOTI NAPRODAJ

v finem poletnem okraju na lahka odplačila. Loti od
\$50.00 do \$200.00. Pet dolarjev plačate takoj, in \$5.00
na mesec. Cesta je tlakana skozi po celem zemljišču.
10 minut od cerkve in šole. Vzemite Shore Line ka-
ro do stop 126½ in koračite vzhodno 15 minut do
kier ne pridete do Krakar-jevega zemljišča.

JOHN KRAKER,

EUCLID, OHIO

Puebla - zaklad Inkov!

Historično politični roman.

spisal Sir John Retcliffe;

za Clev. Ameriko priredil L. J. P.

Zlata dolina.

Grof Bubon jaha nazaj proti mestu, kjer sedi Zelezna Roka in Jaguar. Med temi trenimi osebami se je sedaj vnel precej živahen pogovor. Zelezna Roka je povdarjal pogum grofa, in da se morajo le njemu zahvaliti, da niso padli Apačem v roke, in da so jih tako sijajno premagali. Jaguar pa je bil precej nezadovoljen, ves zamisljen v sebe, končna pa vzkljnil:

"Vonodonga ne odreja za sluge belemu možu. Odprta Roka naj vzame vse zlato, kar ga je v gorah — Vonodonga ne potrebuje tega zlata."

"Toda on mora priseči pri sego, katero smo tudi mi prisegli, ko nas je prst božji pripeljal na to mesto zlate doline," odgovarja Zelezna Roka.

Indijaneec se pa z nekakim zaničevanjem zasmje. "Beli ljudje ljubijo zlato — nikdar ga ne morejo imeti dovolj. Odprta Roka ne bo nobenemu človeku na svetu izdal svoje skrivnosti — o tem naj bo Zelezna Roka prepričan."

"Dobro torej, tako se naj zgodi — tu je grof."

Francoz, ki je pravkar prišel, ustavi nekaj korakov pred obema prijateljima, ko nja in skoči na tla. Njegovo čelo žari in njegove oči svetlikajo.

"No, prijatelji, ali se lahko napotimo? Bojim se, da bo prepozno."

"Senor Konde, predno se podamo naprej," reče traper, "se moramo še nekaj pogovoriti."

"Ah, Zelezna Roka, vi in vaš indijanski prijatelj bosta gotovo zadovoljna z menoj. Saj vendar ne bode sedaj govorili o malenkostih —"

"Vi me ne razumete, senor," reče traper z resnim glasom. "Ono zlato ni več naše. Toda ko nas je božji prst pripeljal na to mesto, ali pa satanska požljivost, tedaj smo prisegli, da mora vsak izmed nas le svojim razodeti skrivnost pota in kraja, kjer se to zlato nahaja, dokler se zlato ne ponudi enemu izmed mogočnih na tem svetu, da ga izkoristi."

"Kaj ne, cesarju Napoleonu?" pristavi grof z grenkim glasom.

"Mi smo sklenili," nadaljuje traper še vedno resno, "ker smo vedeli da zlato eni sami osebi vedno škoduje, in da pride le tedaj v prave roke, kadar koristi celemu narodu v koristne namene. In ker mi v našem zapuščenem življenju ne poznamo nobenega bolj mogočnega naroda kot je narod v Zjedinjenih državah in narod cesarja Napoleona onkraj vode, smo se odločili, da odpeljemo našega prijatelja Joseja onkraj vode k cesarju Napoleonu, da mu razodene našo skrivnost, ker je stric Sam preveč lakomen in požljiv. Bog ni hotel, da bi se naš namen spolnil, ker naš brat Jose se je na svojem potu ponesrečil, in mož, ki se je hotel polastiti naše skrivnosti in ki sedaj zajedno z Apači leži v temini starih razvalin, je nam povedal, da je cesar Napoleon že zdavnej umrl."

"To je res."

"No in sedaj smo se odločili, da prepustimo dediču Joseja naš in njegov delež na neizmernem bogstvu, ki ga je tukaj narava razodela, in ki je tako velik, da mora biti vsak človek na svetu zadovoljen za celo svoje življenje z njim. In naj vzame kdorkoli hoče količnik zlata iz te jame, zakladi so neizčrpni. Mož pa, katerega smo se zavezali, da ga priznamo za dediča Joseja, se je na skazal, da je lažnik in goljuf. Bog mu je dal svoje plačilo, in on je sedaj v kotu."

"Do sem, senor konde," reče traper "vam je pot že znana, kakor smo tudi tedaj mislili, ko nas je Jose pripeljal na to mesto in je dobil na teh stopnjicah slučajno košček zlata. Naprej smo prišli šele s pomočjo gambusinov z železom okovane palice, katero je pozneje skrnil v tem kamenju." Po teh besedah pa se traper z vso silo nasloni na ogromno skalo, ki se premakne in tako naredi dovolj prostora, da stopni. Tudi tukaj vodi v kota

seja, mož visokih zmoglostij in velikanske moči."

"Ker to veste," reče grof ko pogleda nepotrpežljivo proti solncu, "tedaj se nikar dalje ne obotavljajte."

"Poslušajte me do konca, senor, predno se tudi vas polasti zlata mrzlica, kateri odide le malo ljudi, ki jih je rodila bela mati. Vi ste torej brez dvomno naslednik Joseja in zajedno tudi lažnika, kateremu sva midva z Jaguarjem izročila najin del za slučaj, da nama pripelje našega sovražnika v roke. Toda senor, slišala sva že v San Franciscu od Križnosu in drugih zanesljivih prič, da nameravate izdati skrivnost četi požrešnih in potepuskih tatov, in to bi bilo proti prisegi, katero smo prisegli jaz in Jose pri sveti devici pueblski, Jaguar pa pri svojem kalumetu."

"Nikdar nihče izmed mojih ljudi ne zve za skrivnost. Da, vsi bodejo dobili svojo nagrado, več kot so zaslužili, toda tudi eden izmed njih ne pride v to bližino."

"To je vaša stvar, senor konde. Tedaj prisezite ravno tako kakor smo mi prisegli."

Grof potegne nož iz pasu, zabode klin v zemljo in naredi prisego, kakor mu jo izgovarja Zelezna Roka. Pri tem pa neprestano pogleduje proti skalinami in proti stališču solca.

"Jaguar," reče traper, "ali imate pripravljene baklje iz vej rudeče cedre?"

Indijaneec pokaže na pet ali šest vej, ki skupaj ležijo.

"Dobro. Vzemite dvojice konjskih vrvi s seboj," nadaljuje traper, "ker že dolgo časa nisimo bili tukaj, in bo treba torej na nekaterih mestih jako paziti, ker senor konde je teško navajen takega pota, ki ga imamo mi pred seboj. Po-vejte gospod grof, ali morete gledati z mirnimi in neustranim očesom nekaj sto čevljev pod seboj v prepad?"

"Zanesite se na mene, jaz naredim, kar vi naredite."

"No, dobro torej, pojdimo naprej."

Jaguar in traper zvezeta svoje odeje tesno skupaj in si jih privežeta na hrbte, da ju ne bi ovirale pri hoji. Ravno tako privežeta tudi les, ki naj bi služil kot baklja. Potem pa odločita orožje in skrijeta v votlini. Samo Indijaneec utakne k sebi nož, ki je odpadel Amerikancu, dočim sta Zelezna Roka in grof brez orožja.

Ko so bile vse te priprave končane, stopijo vsi trije še enkrat v notranjščino podritega tempelja. Četverokotni prostor je bil prazen, iz špranj in votlin med ogromnimi skalami pa curila voda. Nobenega izhoda ni videti nikjer, dokler ne zgine Zelezna Roka v najbolj temnem in oddaljenem kotu. Grof in Vonodonga mu sledita po potu, ki se vije po kamenitih stopnjicah navzgor. En sam mož bi se tukaj lahko branil proti stoterim sovražnikom.

Cez nekaj trenutkov so bili vsi na prvi terasi, kjer se dviguje podobno nadstropje kakor spodaj, le da je bilo ožje in brez vhoda.

"Do sem, senor konde," reče traper "vam je pot že znana, kakor smo tudi tedaj mislili, ko nas je Jose pripeljal na to mesto in je dobil na teh stopnjicah slučajno košček zlata. Naprej smo prišli šele s pomočjo gambusinov z železom okovane palice, katero je pozneje skrnil v tem kamenju."

Po teh besedah pa se traper z vso silo nasloni na ogromno skalo, ki se premakne in tako naredi dovolj prostora, da stopni. Tudi tukaj vodi v kota

druge terase. V vnanjo stran te terase so bile vsekane stopnjice, po katerih trije moške sedaj stopajo navzgor, dokler ne pridejo na vrh platforme, kjer je bilo komaj za tri osebe prostora.

Zaman pogleduje grof po nadaljnem potu.

"No, senor," se smeje traper, ali morete najti pot naprej?"

"Zlodja, saj bi moral imeti peruti! Toda jaz res ne vem, kako naj tukaj pridemo naprej."

"Tako smo tudi mi sprva mislili in niti slutili nismo, da more pot voditi še naprej, dokler se ni gambusinu, ki je imel za take stvari posebno nadarjenost, posrečilo dobiti začetek steze, po katerem je tako gotovo korakal kot po mestnem potu. Pogledajte sem, senor!"

Traper prime za debelo vejo grma ob strani, in pokažejo se v skale vsekane stopnjice, najprvo ena, tri korake višje druga in tretja. V stopnjice so pa bila pritrjena železna držala.

"Kdor gre po tem potu, si zlomi vrat," reče grof, "saj bi se plesalec na vrvi tukaj komaj hodil."

"In vendar je to edina pot, ki vodi do zlate doline, senor konde, in tisoče ljudi pred nami je hodilo že po tej poti, če nas pravljice ne goljufajo. Seveda večina ni šla po tej poti za svojo srečo."

"Naprej torej!"

"Jaguar, pojdi naprej in kaži nam pot, vi pa, senor, pritisnite se prav tesno k steni, in kmalu se bodejte prepričali, da nevarnost ni velika. Samo navzdol ne smete gledati."

Indijaneec je odšel po svoji poti, grof hiti za njim, a Zelezna Roka koraka zadnji. Pot je bila v resnici silno težavna, navpična na več krajih ali pa celo poševna. Vendar grof je bil navajen enakih potov, seveda ne tako divjih, ko je lovil medvede po pirenejskih gorah. Največja nevarnost je pretlata tam, kjer je prihajala voda iz raznih špranj, ker pot je bila polzka, in se je bilo treba dobro držati za železne palice in droge, ki so bili zabiti v zemljo ali skale.

Tako so korakali kake dve uri, ko nastopi po mnenju grofa nepremagljiva ovira. Iz velikanske gorske stene je visela mogočna skala, ki jim je za kakih šest ali sedem sežnjev visoko zapirala pot.

"Tu so morali imeti svoje dni posebno pripravo, da so prihajali na vrh, toda vrvi so morale že zavneji zginiti. Naprej moramo na isti način kot tedaj s Josejem. Toda kaj pomeni to kričanje nad nami, ru-dečkar?"

Vsi trije poslušnejo; odmeva je kakor hripavo ptičje kričanje.

"Karamba," reče traper, "bolje bodeimo videli, kaj to pomeni, ko smo enkrat na vrhu. Stopi na moje rame, Jaguar, in zaženi vrv okoli one skale."

Komanč skoči kot verica na Zelezno Roko in vrže vrv z umetno zanjko okoli skale. Ko preskusi, če drži, skoči na ogromno skalo.

Njegov "uff" takoj naznani, da mora videti nekaj posebnega.

"No, senor konde," reče traper, "sedaj je vrsta na vas prišla. Sledite Jaguarju, vrv dobro drži."

Grof tako spleza s pomočjo Zelezne Roke naprej, na vrh skale. Čudno se mu je zdelo, da mu Jaguar neče stegniti roke nasproti v pomoč, toda pogled, s katerim ga je Indijaneec pogledal, mu prežene vsako slabo misel.

Platforma, kamor so dosedaj dospeli, je bila precej ravna in okoli osem čevljev široka na vsako stran. V neki izdolini kake štiri čevlje na široko, je bilo nanešenih mnogo vej in dračja. Bilo je to velikansko ptičje gnezdo. Kostil gazel, mladih srn, in drugih živalij ležijo na platformi, in ko stopi grof radovedno bližje proti gnezdju, se mu zasveti nasproti šest velikih oči, troje glav z dolgimi kljuni. Bili so mladič ptičje roparice, ki je tu gnezdila. Smrad prišli

"Kara!" zakliče traper precej prestrašen, "prišli smo v lepo past. Tu je gnezdo kondorja, ki se je naselil v tem kraju, odkar nas ni bilo blizu, in tega je sedaj že dve leti. Staviti bi šel takoj, da mora eden izmed starih biti kje v bližini."

Indijaneec prešče gnezdo. "Moj beli brat lahko vidi tukaj sveže ostanke mlade kože," reče. "Kondor jo je prinesel večeraj opoldne v gnezdo."

"Pobijmo mladiče in nadaljujmo pot," reče grof.

"To ne gre tako lahko," od rne traper. "Ubiti jih moramo seveda, toda ne brez samice. Vi ne poznate navade teh ptičev, in mogoče jih še niste nikdar videli v bližini. Stavim dve proti eni, da nas je samica že zagledala, ker ona ni nikdar v daljavi, dočim odide samec na lov za dva do tri dni. Ptič nas lahko s svojimi mogočnimi peruti podere s pota, da pademo v brezno. Kar se mora zgoditi torej, se mora takoj in tukaj zgoditi."

Nato pa sledi kratko posvetovanje med traperjem in Indijancem. Kmalu potem privržeta oba svoje nože na daljši cedrovi veji, in sicer tako močno, da so morali služiti kot sulica. Potem pa se postavijo tesno poleg skalnatih sten, na katere bi se naslanjali v slučaju, da jih napade samica. Ko se je to zgodilo, naredi traper ogenj, prižge nekaj suhega maha in vrže to gorivo v gnezdo.

Posledice niso zaostale. Gnezdo je bilo narejeno iz suhega dračja, vej, mahu in perja. V par minutah je že visoko švigal plamen iz gnezda, in debel dim se valil proti nebu. Kričanje mladih ptičev, ki so se pekli v ognju, je bilo sprva silno grozno, toda je vedno popihavalo, in končno popolnoma utihnilo.

V tem trenutku pa sune traper grofa in pokaže na črno točko v zraku, ki je prihajala z nevtrjetno hitrostjo bližje in se vedno večala.

"Samica je, senor," reče hitro, "sedaj je treba gledati, da se ohrani mirna kri."

Temna točka narašča in narašča v zraku, potem pa čuje grof močno šumenje, kakor divjanje vetra, in v prihodnjem trenutku kondor že plane na goreče gnezdo.

Pogled je bil res strašen. Krila velikanskega ptiča so merila skoro deset čevljev, kremplji so bili tako močni, da bi skoro bivala podrla. Tako grozno veje s svojimi krili, da so se moške komaj zdržali velikanskega zračnega pritiska, ki ga je ptič pri tem povzročal. Samica plava okoli gnezda, udarja s perutnicama po njem in s kremplji bije v plamene kot bi hotela ogenj pogasiti. Pri tem pa tako strašno kriči, da je bilo vseh groza.

Vonodonga se je vrgel na zemljo in konec svoje baklje še vedno držal v žrvjavici. Kohečno pa plamen poneha, dim postane lažji, in velikanski ptič, ki je prišel do spoznanja, da je njegova zalega mrtva, opazi tri moške.

S perutnicami zamahne proti njim, toda njegov udarci že niso bili več tako močni kot sprva. Mogočna peresa so bila požgana, in ptič se je komaj še držal v zraku.

"Na tla, senor, na tla!" kriči traper, dočim se sam vrže proti tlem in maha z nožem pritrjenim ob močno palico proti ptiču. Grof je imel komaj še čas vreči se na kamen, ko zavihra ptič mimo njega. Grozni udarci krila bi ga sicer vrgel v prepad.

Tega trenutka je Indijaneec čakal. Mahoma skoči kvišku in sune gorečo bakljo kondorju v rep, katerega peresa takoj pričnejo goreti. Kondor se ni mogel več dvigniti, pač pa je polagoma padal proti skali. Tu leži ptič nekaj trenutkov z razprostrtimi peruti, gledajoč svoje nasprotnike z velikimi očmi in kljuvajoč proti njim. Te kratke trenutke porabita Jaguar in traper, da zazeneta žareče ostanke gnezda proti njemu.

Potem pa se boj začne.

Platforma je bila, kakor smo omenili, tako ozka, da so moške komaj imeli prostor se

Indijaneec ga zgrabi s svojo bakljo v ospredu, dočim se more kondor proti tej strani samo s kremplji in klunom braniti. Grof in traper pa skušata z noževimi udarci prerazati ogromne žile in kite velikanskih perutnic.

Dalje prihodnjič.

Naznanilo.

Rojakom po Pittsburgu in okolici naznanjamo, da je za iste kraje naš pooblaščen zastopnik Mr. Urh K. Jakobich, R. F. D. no. 2. Carnegie, Pa. Mr. Jakobich je opravičen pobirati naročnino in izdajati pobotnice. Vsem rojakom ga toplo priporočamo.

Uprav. "Clev. Amerike."

PRIPOROČILO.

Rojakom v Pueblo, Colo., naznanjamo, da je naš zastopnik za Pueblo in okolico

Mr. Louis Vidmar, 903 E. B. st.

Njega rojakom najboljšo priporočamo, da se obrnejo v vseh zadevah, ki se tičejo našega lista in tiskarne na Mr. Vidmarja.

Upravništvo "Cl. Amerike."

SEVEDA HOČETE NAJBOLJŠE — in vi hočete isto vsak dan. Dobri vzroki so zakaj dajate svoji družini

LAUBOV GOLDEN R'D KRUH.

Zavit v papir, varen proti prahu in boleznim.

5 Cts.

The Jacob Laub Baking Company 4919 LORAIN AVE.

Najnovejše za rojake



Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne sivi. Alpen pomada, od katere moškim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne sivi. Revmatizem, kostibolj, trganje v rokah nogah in križicah, vam v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane opekline kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblino in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem zastoj ali pa pridite osebno.

JAKOB WACHČIČ, 1022 E. 64 Street, CLEVELAND, OHIO.

Austro-Americana S. S. CO.

Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ogrsko NIZKE CENE.

Fina podvorbja, električna luč, izvrstna kuhinja, prostoro vino, kabine tretjege razreda na ladiji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki.

Kompanija ima sledeče dvovojake: Kaiser Franz Joseph I., Martha Washington, Laura, Alicia, Argentina, Oceania, in nove ladije se se delajo. Za vse podrobnosti se obrnite na generalne agente.

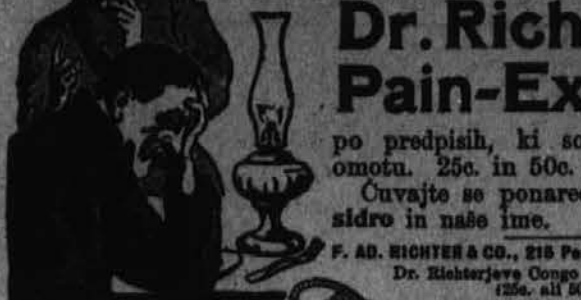
Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N. Y.

ali ga na priznanje agente v Z. D. in Kanadi

Look Out! You'd better take care of Yourself

Glavobol, bolečina v grlu, v prsih in straneh, alabe alesa in drugi znaki prehlade ne bodo imeli nevarnih posledic, če bode te rabil



Dr. Richterjev Pain-Expeller

po predpisih, ki so natimjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice. Čuvajte se ponaredb in pazite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N. Y. Dr. Richterjevo Congo Filulo olajšuje (25c. ali 50c.)

Angleščina brez učitelja!

Po navodilu slovensko angleške slovnice, tolmača in angleško slov, slov. knjiga trdo v platnu vezana stane \$1. — in jo je dobiti pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Največja zaloga slovenskih knjig. Pišite po cenik.

ENTIRELY NEW

NEBO CIGARETTES

— CORK TIP —



5c. za 10. SE PRODAJAO POVSOD.

Poskusite eno škatljo in prepričajte se

Satenasti ptički in cvetlice delajo lepe blazine.

P. LORILLARD CO.

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2

444 1/2 1/2 1/2